

ÚTMUTATÓ A TÖRTÉNELEM SZAKOS SZAKDOLGOZAT ELKÉSZÍTÉSÉHEZ

A SZAKDOLGOZAT FORMAI KÖVETELMÉNYEI

- **Leadásával** (Neptunba való feltöltés) **kapcsolatban a központi előírások** (plágium-nyilatkozat, plágium-ellenőrzés, témavezetői támogatás stb.) **a mérvadóak.**
- **Terjedelme minimum 70 000 karakter** legyen a szóközökkel, lábjegyzetekkel együtt, de a címlap, a tartalomjegyzék, a felhasznált források jegyzéke és a mellékletek nélkül.
- **A főszöveg 12-es betűméretben, sorkizárással, másfeles sortávolsággal** és lehetőleg **Times New Roman betűtípussal** készüljön. A bal- és jobboldali, valamint az alsó és felső margók méretéről a központi előírások a mérvadóak.
- A hivatkozások arab számozással, **lapalji lábjegyzettel** és 10-es betűméretben készüljenek, de végjegyzet is elfogadható. A jegyzetapparátusban a források megadásánál **pontos levéltári, bibliográfiai stb. leírást** kérünk.
- A **számozott ábrák, diagramok, térképek, képek stb.** szerepelhetnek a mű végén (*Mellékletben, Függelékben*), de a szövegtörzsben is, ha az elhelyezésük tartalmilag ott kívánatos. Mindig készüljön hozzájuk aláírás! Az **illusztrációk** – akár kép, akár írott forrás stb. – leőhelye feltétlenül szerepeljen a dokumentum alatt, vagy a mű végén a *Képek jegyzékében*.
- A diplomamunkához kapcsolódhatnak **mellékletek**, amelyekre a főszövegben utalni kell. Forrásukat a *Mellékletek jegyzékében* kell felsorolni!
- A felhasznált primer és szekunder forrásokat a mű végén lévő **Felhasznált források** résznél kell közölni. **Külön sorolja fel az egyes forrástípusokat: a felhasznált szakirodalmat, a forrásközléseket, a sajtóanyagot, a kéziratokat, a levéltári, a múzeumi, az internetes forrásokat** stb. A sajtónál csupán a periodika címe és a felhasznált évfolyamai szerepeljenek, pl. Vasvármegye Hivatalos Lapja (1903–1915), a pontos hivatkozást csak a lábjegyzetben kell leírni. A levéltári forrásoknál is csak a felhasznált irattípusok évköreit szükséges

feltüntetni: pl. Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Moson-Sopron Vármegye Soproni Levéltára. Sopron Város Polgármesteri Hivatalának iratai. Közigazgatási iratok (1891–1918)

- A szakdolgozatban használt rövidítések feloldását a mű végén a **Rövidítésjegyzék**ben kell közölni.
- **Ügyeljen a helyesírás szabályaira** (mozaikszavak: GYSEV és nem GySEV; dualizmus kori, Osztrák–Magyar Monarchia, Barrère–Prinetti egyezmény, olasz–magyar kapcsolatok)! A **századokat arab számmal** jelölje. Az évszámok, utak, vasútvonalak és az oldalszámok írásánál a **nagyköötőjelet használja**, pl. 1914–1918, 19–20. század, szombathely–vát–győri törvényhatósági út, Szombathely–Celldömölk–Pápa–Győr vasútvonal, 17–19. oldal vagy 17–19. p. (pagina).
- A korabeli **településneveknél** adja meg a mait: pl. Felsőpulya (ma Oberpullendorf, Ausztria); Kisczell (ma Celldömölk).
- A ma használatos **mértékegységekkel** közöljön adatokat.
- **Idézet után azonnal hivatkozzon a forrásra!**
- Kérjük **figyeljen a mű stílusára** is. A **múltidő** és a **jelenidő** ne váltakozzon a szövegben. Mellőzzék a pongyola kifejezéseket, a szlenget és a hatásvadász zsurnalisztikus kifejezéseket, fogalmazást.
- A **címlap** tartalmazza a befogadó intézmény (ELTE BDPK Történelem Tanszék), a szerző (szakját is) és a konzulens nevét, a készítés helyét (Szombathely), valamint évét.
- A **Tartalomjegyzék** előtt, a címlap után legyen.
- A szakdolgozatot leadásának, feltöltésének pontos időpontját mindig az aktuális tanév rendje dokumentumban rögzítik. **A határidőt be kell tartani!**

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

- A szakdolgozatnak meg kell felelnie a **tudományos munka szakmai követelményeinek**. Bizonyítania kell, hogy a hallgató **képes a megszerzett szaktudását szintetizálni** és a **magyar nyelv szabályainak** megfelelően gondolatait szakszerűen megfogalmazni.
- **Precízen fogalmazza meg szakdolgozata címét**, hogy abból pontosan tudni lehessen, miről szól! (pl. ne így: I. Károly és a történelmi filmek – ez esetben nem derül ki, hogy mely ország uralkodójáról írt.)

- A diplomamunka elején **világosan fogalmazza meg a kitűzött céljait** (vizsgált történelmi probléma, kutatási kérdés, hipotézis), az **elméleti és módszertani kereteket, tisztázza a szükséges fogalmakat**, valamint **mutassa be a forrásadottságokat!**
- **Pontasan határozza meg a téma térbeli és időbeli kereteit**, pl. mit ért a vizsgált korban Gyöngyösméntén, Nyugat-Dunántúlon, a reformkor kezdetén.
- Még a vizsgált téma kifejtése előtt ismertesse annak **historiográfiáját**, vagyis a kutatott tárgykör szakirodalmát!
- A **diplomamunka a címről szóljon**, ne kalandozzon el a témától!
- A szakdolgozat **felépítése logikus** legyen. Figyeljen a téma felvezetésének és tárgyalásának **arányaira!** Javasolt arányok: a bevezetés és a történelmi kontextust bemutató fejezetek együttesen max. 35%-ot, a korabeli forrásokra épülő érdemi rész 55–60%-ot, az összegzés és a pedagógiai rész (ha szükséges) együttesen 5–10%-ot tegyen ki.
- Munkája során – a források tudományos igényű felhasználásánál – ne feledkezzen el a **forráskritikáról!**
- **Az összegzés a téma konklúziója** és ne a fejezetek felsorolása (leltára) legyen, valamint reflektáljon a kutatási célokra, preconcepció(k)ra is.

A HIVATKOZÁSOK SZABÁLYAI:

A. Szakirodalmi hivatkozások

Kötelező adatelemek: Szerző(k): Cím (alcím). Kötetszám. Kiadásjelzés. Megjelenési hely, Megjelenési év. Terjedelem. (Sorozat)

Szerzőségi közlés: Lehetőleg a **szerző teljes nevét közöljük**, de a **rangokat, tudományos fokozatokat, nemesi előneveket és egyéb névkiegészítőket nem kell feltüntetni.** A hivatkozásokban nem magyar szerző esetén a vezetéknév kerül előre, utána vesszőt teszünk, majd következnek a keresztnév, ill. azok rövidítései. (Pl.: Bachofen, Johann Jakob:) Többszerzős művek esetén a nevek közé gondolatjelet kell tenni spáciumokkal. (Pl.: Kiss Gábor – Tóth Endre – Zágorhidi Czigány Balázs:) Ha háromnál több szerzője van a publikációnak, akkor csak az első szerző neve közlendő, majd az et al. rövidítés következik. (Pl.: Balogh Gyula et al.:) Ha a szerzőségi közlésnek más típusa (is) szerepel – szerk., összeáll., ford., s. a. r., ed., eds. Hrsg. stb. – akkor ezt az elemet a kötetszám után ill. ennek hiányában a címet követően kell feltüntetni, rövidítve, az adott nyelv szabályai szerint. (Pl.: Bachofen, Johann Jakob: A mítosz és az ősi

társadalom. Szerk., vál. az előszót és a fejezet bev. írta Sarkady János; a jegyzeteket készítette Nemes Zoltán, Sarkady János; ford. Kárpáty Csilla, Mohay András, Ürögdi Györgyné.) Ha a műnek a szerzője nincs feltüntetve, akkor az első adatelem a cím lesz.

Cím: Az egyes adatelemeket – főcím, alcím, párhuzamos cím – egymástól ponttal kell elválasztani. (Pl.: Évszázadok üzenete. Levéltári dokumentumok Vas megyéből. Sporočilo stoletij. Arhivski dokumenti iz Železne županije.) Ha nincs párhuzamos cím, akkor a cím fordítását nem kell megadni az idegen nyelvű műveknél. Az adatok felvétele a címloldal alapján készüljön; idézőjelet, gondolatjelet, kettőspontot csak akkor használjunk, ha az a cím része. A címelemek végén lévő vagy kerek zárójelben megadott idő alosztást a zárójelek elhagyásával, a címtől vesszővel elválasztva kérjük közölni. (Pl.: Olaszország története, 1748–1968.) A régies, hosszú címek három ponttal rövidíthetők.

Kötetszám: A kötetek sorszámát mindig arab számmal kérjük megadni, ha kötetszámozás többszörös, azt ferde törtvonallal jelöljük. (Pl.: 2/1. köt.) A kötetcímként szereplő idő alosztást – a rövidített kötetjelzés után – vesszővel elválasztva közöljük. (Pl.: 5. köt., 1971–1972.) Az idegen nyelvű köteteknél az illető nyelven s az illető nyelv szabályai szerint adjuk meg a kötet (pl.: Bd., vol.) rövidítését. Több kötet esetén a kezdő és a záró kötet (pl.: 1–3. köt.) számának feltüntetését kérjük.

Kiadásjelzés: A kiadás számának jelzésére arab számokat, míg a kiadás minőségének jelzésére (pl.: 2. átd. és bőv. kiad., Hasonmás kiad.; Reprint kiad.) rövidítéseket használjunk. Idegen nyelvű köteteknél az illető nyelven és szabályai szerint, rövidítve (pl.: ed., rev. ed., Aufl.) adjuk meg az adatokat.

A megjelenés helye: Az adatokat a címloldal, copyright oldal vagy a kolofonoldal tartalmazza. Közös kiadás esetén, ha a kiadók más-más városban székelnek, a megjelenési helyeket spácium nélkül, gondolatjellel kell elválasztani. (Pl.: Szeged–München,) A megjelenési helyeket nem szabad rövidíteni. Ha a kiadvány a megjelenési helyet nem tartalmazza, akkor a **h. n.** (hely nélkül) rövidítést kérjük használni, illetve amennyiben az adatot más forrásból tudtuk meg, azt szögletes zárójellel jelezzük. (Pl.: [Szombathely,])

A **kiadó nevét** nem kötelező tartalmaznia a címléírásnak. Ha közöli, akkor azon művek esetében, amelyek kiadóját nem sikerült megállapítani, a **k. n.** (kiadó nélkül) rövidítést használja.

A megjelenés éve: Az adatot arab számmal kell feltüntetni. A más időszámítási rendszerekben megadott év után, szögletes zárójelben kérjük megadni az általánosan használt formát. (Pl.: 5708. [1947–1948.]) Ha a megjelenés éve a kiadványon nem szerepel, az **é. n.** (év nélkül) rövidítést kérjük használni. Ha az adat könyvön kívüli forrásból származik, azt szögletes zárójellel jelöljük. (Pl.: [1974.])

Terjedelem: A terjedelmi adatok megadására a p. rövidítés használandó, az adott kiadványban szereplő római vagy arab számok után. Ha a kötet oldalszámozást nem alkalmaz, akkor ezt az adatot – az általunk megadott oldalszámot – szögletes zárójellel jelöljük. Ha a kötet egészére hivatkozunk, a teljes terjedelmet kell közölni, az oldalszám után pont nélkül, a p. rövidítéssel. (Pl.: XVI, 354 p.) A hivatkozott oldalszámot az oldalszám után ponttal, a p. rövidítéssel adjuk meg. (Pl.: 21. p., 123–145. p., VI–VIII. p.)

Sorozat: A sorozati adatokat kerek zárójelben, a sorozatfőcím és a sorozatalcím közé pontot téve adjuk meg. Az arab számos sorozatszám elé pontosvesszőt, utána pontot teszünk. Pl.: (A Magyar Országos Levéltár kiadványai. 4. Levéltártan és történeti forrástudományok; 4.)

Példák:

Egy szerző esetén, a kötet egészére hivatkozva:

Gyurgyák János: Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest, 1997. (továbbiakban: Gyurgyák, 1997.) 540 p. (Osiris kézikönyvek)

Wagner, Georg: Das Türkenjahr, 1664. Eine europäische Bewährung. Raimund Montecuccoli, die Schlacht von St. Gotthard–Mogersdorf und der Friede von Eisenburg (Vasvár). Eisenstadt, 1964. (továbbiakban: Wagner, 1964.) LXXIX, 732 p. (Burgenländische Forschungen; 48.)

Több szerző esetén, a kötet egészére hivatkozva:

Remco, Raben – Peter, Romijn: Tales of Violence. Dutch Management of Information in the Indonesian War of Independence, 1945–1949, Budapest, 2025. (továbbiakban: Raben – Romijn, 2025.) 448 p.

Több szerző esetén, a kötet adott oldalára hivatkozva:

Kiss Gábor – Tóth Endre – Zágorhidi Czigány Balázs: Savaria-Szombathely története a város alapításától 1526-ig. Szerk. Engel Pál. Szombathely, 1998. (továbbiakban: Kiss – Tóth – Zágorhidi Czigány, 1998.) 64. p. (Szombathely története; 1.)

Tanulmánykötet esetén:

Söptei Imre: A Kőszegi Takarékpénztár kegyes és közhasznú adományai 1848 és 1896 között. In: Előadások Vas megye történetéről. 3. köt. Szerk. Tilcsik György. Szombathely, 2000. (továbbiakban: Söptei, 2000.) 105–112. p. (Vas megyei levéltári füzetek; 9.)

Vörös Károly: A magyarországi társadalom, 1790–1848. In: Magyarország története, 1790–1848. Főszerk. Mérei Gyula; szerk. Vörös Károly. 5/1. köt. Budapest, 1980. 473–599. p. (Magyarország története tíz kötetben)

Pető, Andrea: Paradigm change in Holocaust memorialization. Lessons to be learned. In: Holocaust remembrance and representation. Documentation from a research conference. Research anthology of the Inquiry on a museum of the Holocaust. Ed.: Kvist, Geverts, Stockholm, Elanders Sverige AB, 2020. (továbbiakban: Geverts, 2020.) 19–29. p.

Folyóiratban megjelenő cikk esetén:

Szerző: Cím. A folyóirat neve, A megjelenés éve. A folyóirat száma. Oldalszám tól-ig.

Polgár Tamás: Az 1848-as országgyűlési választások Sopron vármegyében, különös tekintettel a kismartoni választókerület eseményeire. Soproni Szemle (továbbiakban: SSZ), 1999. 3. sz. (továbbiakban: Polgár, 1999.) 195–213. p.

Bodnár, Alexandra – Varga, Zsuzsanna: Entering their first workplace: women in socialist agriculture. Soviet and Hungarian collective farms compared. Journal Of Contemporary Central And Eastern Europe, 2022. 3. 1–18. p.

Prickler, Harald: Der Eimer. Ein Beitrag zur mittelalterlich-neuzeitlichen Maßkunde des burgenländischen Raumes. Burgenländische Heimatblätter, 1962. Heft 1. 21–34. p.

Napilapban megjelenő cikk esetén:

Szerző: Cím. A lap neve, A megjelenés éve. A megjelenés hónapja rövidítve. A megjelenés napja. Oldalszám tól-ig.

B[alogh Gyula]: Az izr. congressusi képviselő megválasztása a szombathelyi kerületben 1868. november 18-án. Vas megyei Lapok (továbbiakban: VL), 1868. nov. 26. 2. p.

Nagykanizsa törvényhatósági jogú város lesz. Városok Lapja, 1908. ápr. 1. 6. p.

B. Kéziratra való hivatkozás

Szerző(k): Cím (alcím). [kézirat] vagy [PhD-disszertáció/szakdolgozat]. Befogadó intézmény neve (pl. PhD-disszertáció, szakdolgozat esetében), Készítés helye, éve. Terjedelem (lev. = levél).

Példák:

Fazakas László: Közművesítés Kolozsváron. A vízvezeték és csatornahálózat kiépítésének társadalmi és gazdasági vonatkozásai, 1790–1914. [PhD-disszertáció]. Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Eger, 2023. 252 lev.

Nagy Károly – Veress Albert: Szombathely város komplex közlekedésfejlesztési terve. Rövidített műszaki leírás. [Kézirat]. Budapest, 1970. 81 lev.

C. Levéltári hivatkozások

A levéltári jelzetek kötelező adatai:

A levéltár hivatalos neve. Szekció. Levéltár. Fondcsoport. Fond. Állag. Ügyirat.

Példák:

Magyar Nemzeti Levéltár (továbbiakban: MNL) Országos Levéltára (továbbiakban: OL) P 1314. Batthyány család levéltára. Missiles (továbbiakban: P 1314. Bacsit. Miss.) nr. 32.406. Nádasdy Ferenc levele Batthyány (I.) Ádámhoz. Seibersdorf, 1655. júl. 13.

MNL Vas Vármegyei Levéltára (továbbiakban: VaVL) Szombathely Város Mérnöki Hivatalának iratai. Műszaki iratok. 23. doboz. Villamosvasút létesítése és meghosszabbítása (1896–1915)

MNL VaVL Vas vármegye alispánjának iratai. Közigazgatási iratok (továbbiakban: Alisp. Közig. ir.) IV. 256/1896.

Österreichisches Staatsarchiv (továbbiakban: ÖStA) Kriegsaarchiv (továbbiakban: KA) Protokolle des Wiener Hofkriegsrates (továbbiakban: HKR Prot.) Exp. Bd. 142. fol. 48.

D. Internetes hivatkozás:

Kötelező adatok: Szerző: cím. URL-cím (letöltés/megtekintés ideje)

Az internetes hivatkozások esetében **pontosan közölni kell az elérhető web helyet és azt az időpontot, amikor az anyagot megnéztük, illetve letöltöttük (megtekintve/letöltve: 2018.04.09.)**. Az interneten is hozzáférhető, de papíralapon is megjelent publikációk esetében mindig a nyomtatott verzió élvez elsőbbséget, annak az adatait kell megadni. Esztétikai szempontból ügyeljen arra, hogy a hivatkozás – aláhúzás nélkül – ugyanolyan színű legyen, mint a dolgozat többi része.

E. Orális (szóbeli) hivatkozások:

A téma jellegéből adódóan élhetünk az oral history módszerével, vagyis interjúk során történelmi ismeretek, információk gyűjtésével és feldolgozásával. A szóbeli hivatkozás esetében **fel kell tüntetni az adatközlő nevét, foglalkozását, az interjúkészítés dátumát**. Ha az adatközlő a nevét nem vállalja, akkor a monogramját kell feltüntetni.

F. Idézetek

A **plágium elkerülése** érdekében ügyelni kell arra, hogy minden leírt, de nem saját kütfőből származó gondolatnál, információnál, adatnál pontosan megadja az eredeti forrást láb- vagy végjegyzetben. **A szó szerinti idézés esetén kötelező az idézőjel használata**. Az idézetekben a **kihagyásokat három ponttal**, az utólagos beírásokat – pl. **a nem közismert rövidítések**

feloldását – szögletes zárójellel kell jelölni. Az **idézett szövegben lévő hibára** a szögletes zárójelbe foglalt latin **[sic!]** szóval szükséges felhívni a figyelmet. Az idézőjelek közül a „macskakörömöt” a szövegbe ékelt, szó szerinti idézeteknél; a »lúdlábat« az idézetben belüli idézet esetén; a 'félidézőjelet' hármas idézés esetén javasoljuk használni. A jegyzetekben az uo. rövidítést csak akkor alkalmazzuk, ha az idézet az előző jegyzetben megadott forrás ugyanazon helyén – oldalszámával megegyező oldalon – található.

Javasoljuk az idézeteket – a vizuális elkülönítés érdekében – **dőlt betűvel** írni.

G. Rövidítések

Az általánosan könyvészeti (pl.: összeáll., szerk., ford., jav., bőv., átdolg., kiad., köt., p., térk., uő., ua. stb.) és levéltári rövidítések (pl.: fasc., fol., lad., nr. stb.) a helyesírási szabályoknak megfelelően alkalmazhatóak. A diplomamunkában használt rövidítéseket, mozaikszavakat egy külön **rövidítésjegyzékben** kérjük feloldani.

Például:

DEL	Dunántúli Esti Lap
é. n.	(megjelenési) év nélkül
h. n.	(megjelenési) hely nélkül
jkv.	jegyzőkönyv
KéV	Kőszeg és Vidéke
közgy. ir.	közgyűlési iratok
közig. ir.	közigazgatási iratok
lev.	levél
MNL	Magyar Nemzeti Levéltár
p.	pagina (oldal)
s. a. r.	sajtó alá rendezte
SSZ	Soproni Szemle
SZFÚ	Szombathelyi Friss Újság
uo.	ugyanott
Vvm.	Vasvármegye
VaVL	Vas Vármegyei Levéltár
VeVL	Veszprém Vármegyei Levéltár

Jó és eredményes munkát kívánunk!